

I 1995 var det krig i hjemlandet mitt og jeg var 17 år. Familien min måtte flytte fordi militæret tok over området der vi bodde. Mange unge jenter ble voldtatt og drept og det var 700 mennesker som forsvant sporløst. Min far fulgte meg frem og tilbake til skolen fordi han var redd for at det skulle skje noe med meg. Så hendte det grusomme ting. En venninne av meg ble påkjørt og drept av et militærkjøretøy. I begravelsen var vi mange samlet og på vei hjem om kvelden ble én av venninnene hennes voldtatt og drept av militære. De parterte kroppen hennes og begravde henne.

Da bestemte foreldrene mine seg for å sende meg vekk. De ville egentlig ikke sende meg til utlandet, men siden eksmannen min, kjæresten min den gangen, skrev til foreldrene mine og spurte om han kunne ta meg med til Norge, så gikk de med på det.

Han kom til Norge som flyktning i 1994 og jeg flyttet etter i 1998. I de årene vi var fra hverandre hadde vi kontakt via brev. Han pleide å sende 1-2 brev i uken og jeg var veldig forelsket. På denne tiden var han en åndelig mann, kjærlig og veldig hjelpsom. Han hadde masse venner og var godt likt av alle. Han hadde vokst opp i en familie på 14 og hadde hatt en vanskelig oppvekst, jeg var enebarn og hadde snille og kjærlige foreldre.

Vi bodde begge i Norge og begynte tidlig å få problemer i forholdet. Mannen min hadde 200 000 kroner i gjeld den gangen fordi han bl.a. hadde betalt for at broren og søsteren også kunne flykte. I tillegg sendte han penger til storfamilien i hjemlandet. Jeg jobbet mye pga dette og ga ham all lønnen min. Jeg sendte bare 2000 kr til mine foreldre annen hver mnd.

I tillegg til jobb for å skaffe penger tok jeg norskopplæring, deretter videregående skole og så tok jeg treårig utdanning som helsesekretær. Jeg jobbet bl.a. som renholdsarbeider og med brevsortering på Posten. Ofte var jeg ikke hjemme før i ellevetiden på kvelden. I tillegg var det jeg som vasket huset, handlet, laget mat, vasket klær og betalte regninger. Allerede den gang hadde jeg veldig mye smerter i kroppen, det følte som om det satt i knoklene. Noen morgener kunne jeg nesten ikke komme opp av sengen, men jeg tvang meg til å begynne en ny dag.

Eksmannen min begynte å spille på pengeautomater i 2001. I begynnelsen var det bare sin egen lønn han spilte opp. Så begynte han å låne masse penger fra privatpersoner og han tvang meg til å ta opp lån i lånekassen og i banken. Jeg prøvde å nekte å fylle ut skjemaene, men da ble han rasende og begynte å knuse ting hjemme.

Jeg hadde ingen familie, slektninger eller venner jeg kunne stole på og snakke åpent med om problemene. Jeg var redd for å miste ære hvis jeg fortalte det til noen i miljøet fra hjemlandet mitt. Hvis jeg hadde gått fra ham hadde disse folkene snakket veldig stygt om meg; ”hun kom til Norge i 1998 og skal allerede gå fra ham! Da er det noe galt med henne!” Og så tenkte jeg på foreldrene mine, de kom ikke til å tåle det. Folk i landsbyen hjemme kom til å spørre og grave.

Sånn fortsatte det og problemene ble etter hvert veldig store. Eksmannen min spilte mer og mer. Jeg måtte betale alle regninger og hver natt lå jeg og tenkte på hvordan jeg skulle klare å betale alt. Jeg tenkte på regninger hele tiden. Jeg sov ikke godt, hadde mye smerter i kroppen, jeg var plaget av hodepine og enorm trøtthet og jeg gråt hver eneste dag. I tillegg var det krig i hjemlandet mitt og jeg tenkte mye på hvordan foreldrene mine hadde det.

En dag i 2003 skjedde det noe uvanlig. Eksmannen min brøt sammen og gråt og gråt. Han innrømmet hvor mye gjeld han hadde hos mange forskjellige privatpersoner. Jeg husker at han sa til meg; ”hvis en annen mann hadde hatt deg, da hadde han kommet veldig langt her i livet. Men jeg har ødelagt alt.” Dette var første og siste gang han innrømmet å ha noe skyld i vår elendige situasjon.

Etter denne episoden gikk jeg med på å selge leiligheten vår sånn at vi kunne betale noe av gjelden. Vi fikk litt penger til overs etter salget. Han insisterte på at alt overskuddet skulle gå til å betale hans gjeld, ikke noe gikk til å betale den gjelden som sto i mitt navn. Da jeg ville ta ansvar for å betale tilbake til privat personene han skyldte penger, sa han at han ville gjøre det selv. Han sa at hvis jeg gjorde det ville folk si at

”nå er det visst kvinnene som styrer” og slik ville han miste respekt. Da svarte jeg ham at tenkte du ikke på at du ville miste respekt og ære da du lånte alle disse pengene?

I 2004 hadde vi solgt leiligheten og jeg var gravid. Jeg hadde ikke penger til mat, noen ganger hadde jeg bare penger til bussbillett så jeg kom meg på skolen. Han fortsatte allikevel å spille vekk alle pengene. Jeg forsto ikke hvordan han hadde hjerte til å spille vekk 400 000 kroner når kona og barnet hans ikke hadde mat. Senere har jeg regnet på at han har spilt vekk over 1 million kroner til sammen.

Han tvang meg til å gi ham pengene mine også. Med én gang jeg fikk utbetalinger fra lånekassen kom han og hentet meg fra skolen og tvang meg til å ta ut pengene. Noen ganger nektet jeg å ta ut. Da ble han rasende i all offentlighet. I Postbanken hadde jeg boligsparekonto som han tvang meg til å avslutte og tok pengene. Selv om jeg og barnet ikke hadde penger til mat sendte han penger til familien sin i hjemlandet, og han hjalp sin bror å betale ned hans spillegjeld. Jeg var bare en maskin som skulle tjene penger.

Etter at vi hadde solgt leiligheten flyttet vi hele fem ganger. Det var jeg som måtte gå til sosialkontoret hver gang vi flyttet siden jeg kunne snakke norsk, han ville ikke gå. Jeg hadde masse skamfølelse og syntes det var flaut å gå til sosialkontoret. Jeg måtte fortelle historien min igjen og igjen og spørre om hjelp. Jeg fikk penger til husleie og mat etter at gutten min ble født, men han tvang også disse pengene fra meg.

Vi mistet kontakt med folk fra hjemlandet vårt i Norge, vi var veldig isolerte. Jeg var redd for å gå til sentrum og butikker fordi jeg fryktet å treffe på folk fra dette miljøet. Mannen min hadde lånt penger av disse menneskene og spilt dem vekk. De ringte til meg og sa at han skyldte dem penger og sa at de stolte på at jeg sørget for at de fikk tilbakebetalt. Noen truet og snakket veldig stygt til meg. Jeg tenkte for meg selv at de burde spurt meg før de lånte penger til ham. Mange i miljøet visste at han spilte.

Tilslutt satt jeg foten ned. Jeg sa til ham at hvis jeg skulle fortsette å leve med ham så skulle jeg styre økonomien og jeg insisterte på å ha bankkortet hans. Jeg begynte på jobb igjen etter barseltiden og styrte økonomien, men i 2007 ville han ha kortet sitt tilbake. I mellomtiden hadde vi masse krangler og han pleide å slå meg og lage masse bråk. Det ble verre og verre. Jeg visste aldri når han skulle bli sint eller hva som kunne utløse en krangel. Han slo både meg og seg selv og ødela klær og eiendeler. En gang knuste han en glassdør med bare hendene. Psykisk vold var det også, hele tiden. Han pleide å spytte på meg og sa at jeg var en dårlig kvinne og ”du klarer aldri å leve alene, ingen kommer til å elske deg, ingen kommer til å gifte seg med deg. Hvis du går fra meg kommer du senere til å løpe etter meg som en hund.”

Fra 2007 til 2010 sov jeg ikke en eneste natt fordi jeg grublet og hadde angst. Noen ganger hadde jeg ikke krefter til å løfte en skje for å mate barnet, men jeg måtte tvinge meg. Jeg jobbet full tid, jeg tok alt husarbeidet og det var krig i hjemlandet mitt. I 2007 mistet jeg to tantebarn og to onkler i krigen.

Tilslutt tenkte jeg å ta livet av meg. Jeg visste at jeg var fanget i en ond sirkel, men hadde ikke krefter eller mot til å gå fra ham. Jeg var redd for omdømmet fra miljøet fra hjemlandet og hva foreldrene mine og folk fra landsbyen hjemme ville si. Jeg tenkte på alle andre enn på meg selv. Men midt oppi alt dette tenkte jeg; hvis jeg dør må jeg overlate barnet til ham. Jeg er en voksenperson som han har brukt og lurt igjen og igjen. Kunne han misbruke barnet på samme måte som hadde misbrukt meg? Jeg holdt meg i live for at dette ikke skulle skje.

Etter endt utdanning var jeg i full jobb, men jeg hadde mye sykemeldinger og måtte også få fri fra jobben for å gå på møter med barnevern, psykolog og lege. Jeg følte etter hvert at jeg måtte fortelle litt til kollegaer om situasjonen min. Jeg var lei av å skjule alt i frykt for å miste ære. Etter hvert ble jeg veldig åpen med folk i det norske miljøet. De var veldig forståelsesfulle, hyggelige og hjelpsomme. Det var egentlig de som forsto aller best hvordan jeg hadde det. Selv om jeg har noen få gode venner som kommer fra det samme landet som meg, er det nok nordmenn jeg stoler mest på. Jeg liker de holdningene de har, og det er derfor jeg åpner meg for dem.

I 2010 bestemte jeg meg for å gå fra mannen min og ble separert. Ett år etter søkte jeg skilsmisse og fikk det. Jeg hadde gjeldsordning og ble ferdig med det i år. Det føltes som om jeg ble løslatt fra fengsel. Jeg innser nå at min tålmodighet og barmhjertighet med denne mannen har ødelagt livet mitt fullstendig. Økonomisk må jeg begynne helt på nytt. Jeg kan ikke ta opp lån hos lånekassen for å ta høyere utdanning. Jeg har ikke penger til å ta førerkort. Jeg får ikke lån til å kjøpe meg leilighet. Pensjonspoengene mine er redusert. Samtidig må jeg forsørge foreldrene mine og barnet.

I desember fikk jeg diagnosen fibromyalgi. Denne sykdommen har jeg hatt hele tiden men ikke hatt tid til å ta hensyn til. Jeg måtte gå ned i 50% stilling. Den kraften jeg har igjen bruker jeg på jobben. Når jeg kommer hjem må jeg slappe av. Jeg lever med smerter hver dag. Nå føler jeg meg ofte som en 80 åring, jeg klarer nesten ikke stå opp, men gjør det for gutten. Jeg er ikke ferdig med eksmannen min enda, jeg sliter fortsatt med søknader, masse møter, legetimer, psykologtimer, fysioterapi, frem og tilbake, men jeg smiler hele tiden. Selv om hjertet mitt er fullt av sorg. Jeg får selvmordstanker veldig ofte. Min depresjon er som en svart sky som kommer veldig fort. Jeg kan plutselig bli veldig deprimert når jeg sitter på bussen eller er hjemme hos noen. Noen ganger tenker jeg at min sjel trenger fred. Jeg har en fremmed følelse i forhold til verden.